

2018/19

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
5º NIVEL EDUCACIÓN PRIMARIA
CEIP A MAÍA

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.....	3
DESTINATARIOS E PROFESORADO DO CICLO:.....	3
CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO	4
RECURSOS PERSOAIS EXTERNOS E ORGANIZATIVOS.....	5
METODOLOXIA	5
OBXECTIVOS.....	7
CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE	8
METODOLOXÍA.....	114
MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS	115
CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO	116
CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.	117
CRITERIOS DE PROMOCIÓN	118
INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.	119
INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.	119
AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	120
DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A DOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS	121
MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	122
VALORACIÓN INICIAL E VÍAS DE ACTUACIÓN	122
ADAPTACIÓNS CURRICULARES SIGNIFICATIVAS	123
CONDICIÓNS PARA UNHA ATENCIÓN EFECTIVA	123
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	125

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A programación didáctica do quinto curso para o presente curso 2018-2019 recolle nos seus diversos apartados, suxestións e necesidades expresadas na memoria de fin de curso e no PXA presentado a inicio de curso, entre as que destacamos:

- Reforzar a competencia en lingua galega, especialmente na expresión oral.
- Fomentar, incrementar e reforzar o uso das TICs, máxime tendo en conta que somos un curso EDIXGAL, co que estamos obrigados a un uso continuo deste tipo de materiais.
- Reforzar os hábitos de lectura e a expresión escrita.
- Coordinar as distintas actividades e programacións dentro do nivel para desenvolver novas técnicas didácticas destinadas ao alumnado e que estes creen as súas propias estratexias de aprendizaxe.
- Traballar con recursos dixitais no noso nivel educativo. Trátase de potenciar o ensino guiado polo profesor, pasando a un modelo personalizado para cada alumno/a, fomentando neste unha metodoloxía activa e significativa que leve a desenvolver novas estratexias de aprendizaxe tanto individuais como colectivas e que con leven a mellorar a motivación e competencia dixital do alumnado.
- Potenciar o interese polo traballo en equipo, individual e o traballo na casa, reforzando o sentido da responsabilidade e as actitudes de respecto cara a todos os membros da comunidade educativa.

DESTINATARIOS E PROFESORADO DO CICLO:

No 5º nivel hai matriculados 76 alumnos/as distribuídos en tres grupos.

Son titores dos grupos os seguintes profesores/as:

- .....Marina Amalia Salas Ellacuriaga (5º A)

- .....María Manuela López Cea (5º B).
- .....Marina Laura Fernández López (5º C).

Actuarán como profesores especialistas:

- .....Mª ISABEL MALLO MÍGUEZ (INGLÉS)
- .....MIGUEL ENRÍQUEZ ECHEVARRÍA (E. FÍSICA)
- .....ISABEL PRADOS GARCÍA (RELIXIÓN C.)
- MERCEDES BLANCO ÁLVAREZ (EDUCACIÓN MUSICAL)
- Mª ÁNGELES RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ (P.T.).
- Mª TERESA PÉREZ GONZÁLEZ (A.L.).

COORDINADORA: MARINA LAURA FERNÁNDEZ LÓPEZ.

As xuntanzas de coordinación serán os luns, a frecuencia será de dúas sesións ao mes de 17:30 ás 18:30h. na aula 16.

CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

Psicoloxicamente falando, os nenos/as deste curso están a sufrir cambios importantes marcados polo inicio da pubertade, polo que van a ter unhas características cualitativamente diferentes ás dos niveis anteriores. Estas características determinarán a selección dunhas pautas de acción:

Aproveitar o compoñente colectivo de moitas das actividades. Dende o punto de vista afectivo social, este nivel caracterízase pola perda de egocentrismo, o que se traduce en grandes logros no proceso de socialización, colaboran en tarefas de equipo (vai nacemento o espírito de equipo) e as relacións fanse paulatinamente máis duradeiras (carácter afectivo).

Realización de actividades que esixan un nivel máis alto de concentración e de desenvolvemento da capacidade imaxinativa e expresiva. A capacidade de abstracción experimenta un progreso considerable neste ciclo. Permíteos representar aspectos máis amplos e variados da realidade. Dende o punto de vista intelectual dáse o paso do pensamento concreto ó pensamento formal (Piaget). Os nenos desta idade son capaces de concibir na súa mente accións imaxinarias e anticipar os seus resultados.

RECURSOS PERSOAIS EXTERNOS E ORGANIZATIVOS

En canto aos recursos persoais externos contamos co Equipo de Orientación Específico (E.O.E.), Servizos Sociais do Concello.

Recursos organizativos: No noso proxecto de centro contéplanse distintas medidas curriculares e organizativas para a atención ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo tales como o proceso de identificación das necesidades educativas dos alumnos, as medidas de Reforzo Educativo (RE), as Adaptacións Curriculares Individualizadas (ACI), o apoio dentro ou fóra da aula, as reunións informativas coa familia, o asesoramento do Departamento de Orientación, a adaptación das técnicas de traballo as necesidades dos alumnos e a colaboración con entidades sociais, culturais, sanitarias e educativas.

METODOLOXIA

En coherencia co exposto, os principios que orientan a nosa práctica educativa son os seguintes:

Metodoloxía activa.

Supón atender dous aspectos intimamente relacionados:

Integración activa dos alumnos na dinámica xeral da aula e na adquisición e configuración das aprendizaxes.

Participación no deseño e desenvolvemento do proceso de ensinanza e aprendizaxe.

Motivación.

Consideramos fundamental partir dos intereses, demandas, necesidades e expectativas dos alumnos. Tamén será importante arbitrar dinámicas que fomenten o traballo en grupo.

Autonomía na aprendizaxe.

Como consecuencia dos dous puntos anteriores, a metodoloxía favorece a maior participación dos alumnos. Concrétase nos seguintes aspectos

- A utilización dunha linguaxe sinxela, clara e estruturada na presentación dos novos contidos.

- A gradación das actividades, cuxa xerarquización varía segundo a natureza de cada programa, aparecendo en último lugar as que requiren un maior grao de habilidade e autonomía.
- A énfase nos procedementos e técnicas de aprendizaxe, que inclúen unha reflexión sobre os contidos obxecto de estudo e unha revisión final.

Programación cíclica, perfectamente integrada nos obxectivos xerais da etapa, e unha rigorosa selección dos contidos, que reforzan o aprendido nos cursos precedentes e abren o coñecemento cara a novos temas.

Atención á diversidade do alumnado.

A nosa intervención educativa cos alumnos asume como un dos seus principios básicos ter en conta os seus diferentes ritmos de aprendizaxe, así como os seus distintos intereses e motivacións.

Sensibilidade pola educación en valores.

O progresivo acceso a formas de conduta máis autónomas e a crecente socialización dos alumnos fai obrigada a educación en valores. Esta contéplase na presentación explícita de actividades que conducen á adopción de actitudes positivas sobre o coidado do propio corpo, a conservación da natureza, a convivencia...

Actividade docente:

- Coordinación de equipos.
- Coordinación de niveis.
- Coordinación de grupos.
- Atención a pais.
- Acción tutorial.

OBXECTIVOS

REF	OBXECTIVO
a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe,

	desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
n	Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS							
b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	50%	CMCT CAA	OD PE CC	1º, 2º, 3º
b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	30%	CMCT CAA	OD TA	1º, 2º, 3º
b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	50%	CMCT CSIEE CAA	OD PE CC	1º, 2º, 3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	dificultades propias do traballo científico.		MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	60%	CMCT CAA CCL	OD CC PE TA	1º,2º,3º
b g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	30%	CMCT CAA CSIEE	OD TA	1º, 2º, 3º
b g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	30%	CMCT CAA CSIEE	OD CC TA	1º,2º,3º
BLOQUE 2. NÚMEROS							

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b e g h	<p>B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións.</p> <p>B2.2. A numeración romana.</p> <p>B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de</p>	<p>B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).</p>	<p>MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.</p>	20%	<p>CMCT</p> <p>CCEC</p>	<p>OD</p> <p>CC</p> <p>PE</p>	1º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	<p>números.</p> <p>B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras.</p> <p>B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.</p> <p>B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras.</p> <p>B2.7. O número decimal: décimas, centésimas e milésimas.</p> <p>B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.</p> <p>B2.9. Os números decimais: valor de posición.</p> <p>B2.10. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.</p>		<p>MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.</p>	60%	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	<p>OD</p> <p>CC</p> <p>PE</p> <p>TA</p>	1º, 2º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b e g	<p>B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números.</p> <p>B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de umeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.</p> <p>B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.</p> <p>B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.</p> <p>B2.9. Os números decimais: valor de</p>	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	60%	CMCT CAA CCL	OD CC PE TA	1º, 2º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	<p>posición.</p> <p>B2.12. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima.</p> <p>B2.13. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.</p>		MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	60%	CMCT	OD CC PE TA AI	1º, 2º
g	<p>B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador.</p> <p>B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.</p> <p>B2.15. Relación</p>	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	<p>MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.</p> <p>MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.</p>	30%	CMCT	OD CC PE TA AI	2º
				20%	CMCT	OD CC AI	1º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.		MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	20%	CMCT	OD CC PE TA	2º
b e g	B2.16. Estimación de resultados.	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	40%	CMCT	OD CC PE TA	1º
	B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.		MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	60%	CMCT CCL	OD PE TA AI	1º, 2º, 3º
	B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.		MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	20%	CMCT CAA	OD CC TA	1º, 2º, 3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	30%	CMCT	OD CC PE AI	2º
	B2.20. Identificación e uso dos termos propios da división.		MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	40%	CMCT	OD CC PE TA AI	1º
	B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.						
	B2.22. Operacións con fraccións.						
	B2.23. Operacións con números decimais.						
	B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.						

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b g	B2.16. Estimación de resultados.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	60%	CMCT CAA	TA AI	1º, 2º, 3º
	B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.						
	B2.25. Automatización de algoritmos.						
	B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa.						
B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.		MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	30%	CMCT	OD CC PE AI	1º	
B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes.		MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	30%	CMCT	OD CC AI	3º	
B2.29. Obtención dos primeiros		MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	30%	CMCT	OD CC AI	3º	

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	múltiplos dun número dado. B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100. B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.33. Utilización da calculadora.		MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	20%	CMCT	OD CC AI	3º
			MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.	20%	CMCT	OD CC PE	3º
			MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	30%	CMCT	OD CC PE	1º
			MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	30%	CMCT CAA	OD PO	1º, 2º, 3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
			MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	20%	CMCT CAA	OD CC PE TA AI	1º,2º,3º
b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	50%	CMCT CAA CCL CSIEE	OD CC PO PE TA AI	1º, 2º, 3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
			MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	20%	CMCT CAA CCL CSIEE	OD TA	1º, 2º, 3º
BLOQUE 3. MEDIDA							
b e g	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes,	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	40%	CMCT CCL CAA	OD PO TA	1º,2º,3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	capacidades, masas e superficies de obxectos e espazos coñecidos; elección da unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.		MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	40%	CMCT CAA	OD TA PO	1º, 2º, 3º
g	B3.4. Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. B3.5. Desenvolvemento de estratexias para medir figuras de maneira exacta e aproximada. B3.6. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	B3.2. Operar con diferentes medidas.	MTB3.2.1. Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa e superficie en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	60%	CMCT	OD CC PE TA AI	1º, 2º, 3º
			MTB3.2.2. Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	50%	CMCT	OD CC PE TA AI	1º, 2º, 3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	B3.7. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume.		MTB3.2.3. Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	60%	CMCT	OD CC PE TA AI	1º, 2º, 3º
			MTB3.2.4. Compara superficies de figuras planas por superposición, descomposición e medición.	30%	CMCT	OD TA	2º
g	B3.8. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.9. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.10. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.11. Cálculos con medidas temporais.	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	60%	CMCT	OD CC PE TA AI	3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
g	B3.12. O sistema sesaxesimal.	B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	30%	CMCT	OD CC PO	1º
	B3.13. O ángulo como unidade de medida dun ángulo. Medida de ángulos.		MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	30%	CMCT	OD CC PE TA	1º
bg	B3.14. Resolución de problemas de medida.	B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	50%	CMCT CAA CSIEE	OD CC PE TA AI	1º, 2º, 3º
BLOQUE 4. XEOMETRÍA							

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
g	B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias.	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	30%	CMCT	OD	1º
	B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...					CC	
	B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos.					PE	
	B4.4..A representación elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.		MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	30%	CMCT	OD	2º
			MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións.	20%	CMCT	OD	2º
						CC	
						TA	
b g	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos	B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	60%	CMCT	OD	2º, 3º
						CC	
						PE	
						TA	
						AI	

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
	atendendo aos seus lados e os seus ángulos.		MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	60%	CMCT CAA	OD CC TA AI	2º, 3º
g	B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos.	B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	40%	CMCT	OD CC PE AI	3º
	B4.8. Concavidade e convexidade de figuras planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.		MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	20%	CMCT	OD TA AI	2º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b e g	B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	50%	CMCT CAA CCL CSIEE	OD CC PE TA AI	2º, 3º
			MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	20%	CMCT CAA	OD CC TA	1º, 2º, 3º
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE							

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b g	<p>B5.1. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas.</p> <p>B5.2. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.</p> <p>B5.3. Realización e interpretación de gráficas sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.</p>	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	30%	CMCT CAA	OD CC TA AI	3º
			MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	60%	CMCT CAA	OD CC PE TA AI	3º
b e g	B5.4. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	50%	CMCT CAA CCL	OD CC PE TA AI	3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
b g	B5.5. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que con case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	40%	CMCT	OD CC PO TA	3º
			MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...).	20%	CMCT CAA	OD TA	3º
b e g	B5.6. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	40%	CMCT CAA CCL CSIEE	OD CC PE TA AI	3º

MATEMÁTICAS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval.	Temp.
			MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	20%	CMCT CAA CCL CSIEE	OD CC TA	3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR							
a c e	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada;	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	60	CCL CAA CSC	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	das demais.	LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	60	CCL CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	60	CCL CAA CSC	OD TA PO	1º,2º,3º
e	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	60	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	60	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	50	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	50	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	50	CCL CD CAA CSC CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	50	CCL CAA CSC CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º
e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	60	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	semánticas sinxelas.		LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	60	CCL	OD PO	1º,2º,3º
b e	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	60	CCL CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	50	CCL CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	60	CCL	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
			LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	60	CCL CAA CSC CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º
b e	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	40	CCL CAA CCEC	PO	1º,2º,3º
b e	B1.7. Producción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas.	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios,	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	50	CCL CAA CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
		prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	50	CCL CAA CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º
a b e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	60	CCL CAA CSC CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º
			LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	40	CCL CAA CSC CSIEE	OD TA PO	2º,3º
			LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	50	CCL CAA CSC CSIEE	OD TA PO	2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
b d e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	40	CCL CD CAA CSC	OD TA PO	3º
			LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	50	CCL CSC	OD TA PO	2º
			LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	40	CCL CAA CSIEE	OD TA PO	3º
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER							
e	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	60	CCL	OD PO AI	1º,2º,3º
			LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	60	CCL	OD TA AI	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
			LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:	60	CCL CAA	OD TA PO PE AI	1º,2º,3º
			LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	60	CCL CAA	OD TA PO PE AI CC	1º,2º,3º
e	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	50	CCL CAA	OD PO	1º,2º,3º
			LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.	60	CCL CAA	OD PO PE CC	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	básico da tipoloxía textual.		LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	60	CCL CAA	OD TA PO CC	1º,2º,3º
			LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	50	CCL CMCT CAA	OD TA PO PE AI CC	1º,2º,3º
			LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	60	CCL CAA	OD TA PO PE AI CC	1º,2º,3º
b e	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de	B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	50	CCL CAA CSIEE	OD	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	diversión. B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.5. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.		LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	50	CCL CAA CSIEE	OD	1º,2º,3º
b e i	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer. B2.7. Lecturas dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	40	CCL CD CAA	OD	1º,2º,3º
			LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	40	CCL CD CAA CSIEE	OD	1º,2º,3º
			LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	40	CCL CAA	TA PO PE AI	1º,2º,3º
			LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	60	CCL CAA CSIEE	OD PO	1º,2º,3º
a	B2.8. Iniciación á creación da	B2.5. Mostra interese por manter unha	LCB2.5.1. Coida, conserva	60	CCL	OD	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
b e	biblioteca persoal.	biblioteca propia.	e organiza os seus libros.				
a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	50	CCL CAA	OD TA PO PE AI CC	3º
			LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	30	CCL CSC	OD TA PO PE AI CC	3º
e i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	50	CCL CD CAA	OD TA AI CC	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
3BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR							
e i	<p>B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas.</p> <p>B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema.</p> <p>B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.</p>	<p>B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.</p>	<p>LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...</p>	60	CCL CD CAA	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
			<p>LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.</p>	60	CCL CAA	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
			LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	50	CCL CCA CSIEE	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
			LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	50	CCL CD CAA CSIEE CCEC	OD TA PE AI CC	2º,3º
			LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	50	CCL CD CAA CSIEE	OD TA PE AI CC	2º,3º
			LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	60	CCL CAA	OD	1º,2º,3º
b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	60	CCL CSC	OD	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
b e i	<p>B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...)</p> <p>B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal.</p> <p>B3.8. Revisión e mellora do texto.</p> <p>B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido.</p>	<p>B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.</p>	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	60	CCL	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
			LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	50	CCL	OD PE CC	1º,2º,3º
			LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	50	CCL CD CAA CSIEE	OD TA AI CC	1º,2º,3º
			LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	40	CCL CAA CSIEE	OD TA AI	2º,3º
			LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	40	CCL CAA CSIEE	OD	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
E	B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura.	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	40	CCL CAA	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
b e h i	B3.11. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	40	CCL CAA	OD TA PE AI CC	3º
			LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis... facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	50	CCL CD CAA CSIEE	OD TA PE AI CC	2º,3º
a d e	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	60	CCL CSC	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
b	B3.13. Utilización guiada das	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías	60	CCL	OD	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
e i	Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas		CD CAA	TA AI	
e	B3.14. Producción de textos segundo Plan de escritura do centro	B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	50	CCL CAA	OD TA PE AI CC	1º,2º,3º
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							
E	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma	LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	60	CCL	TA PE AI CC PO	1º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	(nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	40	CCL	TA PE AI CC	3º
	B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.		LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	30	CCL	TA PE AI CC PO	1º
e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	40	CCL	TA PE AI CC PO	2º,3º
			LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	50	CCL	TA PE AI CC PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	de palabra. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.		LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	50	CCL	TA PE AI CC PO	3º
	B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.		LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	40	CCL	TA PE AI CC PO	3º
	B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.		LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	50	CCL	TA PE AI CC PO	1º
E	B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	40	CCL CAA	OD PE CC	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
			LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	40	CCL CAA	OD PE CC	1º,2º,3º
			LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	60	CCL	TA PE AI CC	1º,2º,3º
E	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	60	CCL	TA PE AI CC PO	1º
			LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	70	CCL	TA PE AI CC PO	1º,2º,3º
			LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	70	CCL	TA PE AI CC	1º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	resto dos compoñentes do grupo nominal.		LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	60	CCL	TA PE AI CC	1º,2º,3º
			LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	70	CCL	TA PE AI CC	1º
			LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	60	CCL	TA PE CC	1º,2º,3º
e i	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	40	CCL CD CAA	OD TA AI CC	1º,2º,3º
d e o	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	30	CCL CSC	TA AI CC PO	1º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.						
d e o	B4.14. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	30	CCL CSC CSC	TA PE AI CC PO	3º
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	LCB5.1.1. Valora e reconece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	40	CCL CCEC	OD TA PE AI CC PO	3º
e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	40	CCL CCEC	OD PO	1º,2º,3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	30	CCL CAA	TA PE AI CC PO	????
e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	40	CCL CCEC	TA PE AI CC PO	2º,3º
			LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	40	CCL CCEC	TA PE AI CC PO	3º
b e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a	50	CCL CAA	TA PE	3º

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. aval	Temp./ trimestre
	sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	partir de pautas ou modelos dados.		CSIEE CCEC	CC PO	
a b e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.5. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	40	CCL CAA CSC CCEC	OD PO	3º
			LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	40	CCL CAA CCEC	TA AI PO	1º,2º,3º
b e	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	40	CCL CAA CCEC	OD PO	3º
b e o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	40	CCL CSC CCEC	OD PE AI CC PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR							
333a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	40 %	CCL CAA	OD TA AI PO	1º,2º,3º
			LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	70 %	CCL CSC	OD TA AI PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
b d e i	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	50 %	CCL CD CAA CSC	OD TA AI	1º,2º,3º
			LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	60 %	CCL CD CAA CSIEE	OD TA PE	1º,2º,3º,
a b c e o	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos.	B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	40 %	CCL	OD TA PO	3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
a b c e o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	50 %	CCL CAA CSC CSEIE E	OD TA	1º,2º,3º
			LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	50 %	CCL CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	40 %	CCL CSIEE CAA	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	50 %	CCL CSIEE CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	30 %	CCL	OD	1º,2º,3º
a c e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	40 %	CCL CSC	OD CC TA AI PO	1º,2º,3º
			LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	60 %	CCL CSC	OD CC TA AI PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
a c d e	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral. (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	60 %	CCL CSC CAA	OD	1º,2º,3º
			LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	60 %	CCL CSC CCEC	OD	1º,2º,3º
			LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	30 %	CCL CSC CCEC	OD	1º,2º,3º
			LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	60 %	CCL CSC CCEC	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	50 %	CCL CSC CCEC CAA	OD	1º,2º,3º
a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	40 %	CCL CAA	OD TA PO	1º,2º,3º
			LGB1.7.2. Elaborar un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	40 %	CCL	OD CC TA	1º,2º,3º
			LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	50 %	CCL CSC	OD	1º,2º,3º
			LGB1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	50 %	CCL CCEC	OD TA	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
b e i	B1.9. Produción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información.	B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	60 %	CCL CD CAA CSIEE CSC	OD PO	1º,2º,3º
d e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais).	B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	30 %	CCL CCEC CSC CAA	OD	1º,2º,3º
b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	70 %	CCL CAA CSIEE	OD	1º,2º,3º
e o	B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.	B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.	LGB1.11.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	60 %	CCL CAA CCEC CSIEE	OD	1º,2º,3º
a d e o	B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	60 %	CCL CSC	OD	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	60 %	CCL CSC	OD	1º,2º,3º
a d e o	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	40 %	CCL CCEC	OD TA	1º
			LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	40 %	CCL CSC CCEC	OD TA	1º
a d e o	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	50 %	CCL CCEC	OD TA AI PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	50 %	CCL CCEC CSC	OD TA	1º,2º,3º
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER							
b e j o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	60 %	CCL CD CSC	OD TA PO	1º,2º,3º
			LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	60 %	CCL	OD CC TA	1º,2º,3º
			LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	50 %	CCL CAA CSIEE	OD CC TA	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).		LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.40%	40 %	CCL CAA CSIEE	OD TA PO	3º
			LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	40 %	CCL	OD CC TA PE	3º
			LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	30 %	CCL CAA	OD TA	2º,3º
			LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	70 %	CCL CAA CSIEE	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	40 %	CCL CAA CSIEE	OD TA	1º,2º,3º
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	60 %	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	OD CC TA AI	1º,2º,3º
b e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	60 %	CCL CAA	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	70 %	CCL CAA	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º
			LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	70 %	CCL CAA	OD CC TA PE	1º,2º,3º
b e	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses,	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	40 %	CCL CAA CSIEE	OD TA PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	relectura...).		LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	50 %	CCL CAA CSIEE	OD TA AI PO	1º,2º,3º
b e i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	40 %	CCL CD CAA	OD TA AI PO	1º,2º,3º
			LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	40 %	CCL CD	OD TA AI PO	1º,2º,3º
			LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	40 %	CCL CAA CD CSIEE	OD AI PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
b e o	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	30 %	CCL CSIEE CAA	OD PO	2º,3º
a b e	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	40 %	CCL CAA	OD AI PO	2º,3º
			LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	60 %	CCL	OD PO	1º,2º,3º
			LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	60 %	CCL	OD PO	1º,2º,3º
			LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	40 %	CCL CAA CSC	OD PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	50 %	CCL CSC	OD PO	2º,3º
a b e i	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	50 %	CCL CAA CSC	OD	1º,2º,3º
			LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	50 %	CCL CAA CSC	OD	1º,2º,3º
			LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	50 %	CCL CAA CD	OD	1º,2º,3º
a b e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	40 %	CCL CAA CSC	OD	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
a b e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	40 %	CCL CAA CSC CCEC	OD	1º,2º,3º
a b e m	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	40 %	CCL	OD	1º,2º,3º
			LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	50 %	CCL CSC CAA CSIEE	OD PO	1º,2º,3º
a d e o	B2.16. Análise de textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega.	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	30 %	CCL CCEC	OD PO	1º
			LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	40 %	CCL CSC CCEC	OD	1º,2º,3º
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR							

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
a b e	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	50 %	CCL CSIEE CAA	OD CC TA PE	2º,3º
			LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	60 %	CCL CAA CSIEE	OD CC PO PE	2º,3º
			LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	60 %	CCL	OD CC AI PE	1º,2º,3º
			LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	60 %	CCL CSC CCEC	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	50 %	CCL CAA CSIEE	CC TA PE	1º,2º,3º
			LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	40 %	CCL CAA CSIEE	OD PE	1º,2º,3º
a b e i o	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	50 % 40 %	CCL CAA CD CCL CSC CCEC CAA	CC TA PE OD CC TA AI PE	2º,3º 3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.		LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	50 %	CCL CAA	CC TA PE	3º
			LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	50 %	CCL CSC CCEC	CC TA PE	1º,2º,3º
			LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	50 %	CCL CSC CAA	CC PE	1º,2º,3º
b e	B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos,	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	40	CCL CAA CSIEE	OD CC TA AI PO	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	esquemas, descrições e explicacións).						
a b e j	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas.	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	40 %	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	OD CC PE	2º,3º
			LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	50 %	CCL CAA CSIEE	CC PE	1º,2º,3º
			LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	40 %	CCL CAA CSIEE	OD CC PO PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
b d e i j	B3.6. Uso das TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	40 %	CCL CD CAA CSIEE	OD CC TA	1º,2º,3º
			LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	40 %	CCL CAA CSIEE CD	OD TA AI	1º,2º,3º
			LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	30 %	CCL CD CAA CSIEE	OD TA AI	º,3º
			LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.	50 %	CCL CD CSIEE	OD TA AI	1º,2º,3º
b e	B3.7. Utilización de elementos gráficos e	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a	LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos	30 %	CCL CD	OD CC	2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
i j	paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	textos e ilustralos de maneira creativa.		CSIEE		
a b e i	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	50 %	CCL CD CAA	OD CC	1º,2º,3º
			LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	50 %	CCL CSC	OD CC	1º,2º,3º
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA							

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
e	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	60 %	CCL CAA	OD CC AI PO PE	1º,2º,3º
			LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	40 %	CCL CAA	OD CC PO PE	3º
			LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	70 %	CCL CAA	OD CC AI PPE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.		LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	60 %	CCL CAA	CC TA AI PO PE	1º,2º,3º
			LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	70 %	CCL CAA	CC AI PO	2º,3º
b e	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	70 %	CCL CSC CCEC	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.		LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	60	CCL CSC CCEC	CC AI PE	2º,3º
e	B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	60 %	CCL	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º
			LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	60 %	CCL	CC TA AI PO PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	40 %	CCL CSC CCEC	OD CC AI PE	3º
e	B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	40 %	CCL CAA	CC AI PE	3º
			LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	40 %	CCL CAA	OD CC PE	2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
e	<p>B4.6. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa).</p> <p>B4.7. Transformación de oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.</p>	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas sinxelas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	50 %	CCL CAA	CC AI PO PE	1º,2º,3º
			B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	20 %	CCL CAA	OD CC PO PE	3º
e	B4.8. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos.	B4.6. Transformar un texto narrativo sinxelo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	40 %	CCL CAA	CC AI PO PE	2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
b e i	B4.9. Uso eficaz do dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	40 %	CCL CAA CD	CC TA PO	1º,2º,3º
	B4.10. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas.		LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	40 %	CCL CAA	OD CC TA AI PO	1º,2º,3º
	B4.11. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.		LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	40 %	CCL CAA	OD CC TA AI PE	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
a d e h m o	B4.12. Coñecemento xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	30 %	CCL CCEC	CC TA AI PO	2º, 3º
			LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	20 %	CCL CSC CCEC	OD TA	1º, 2º, 3º
a d e m o	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	40 %	CCL CCEC	OD CC TA	1º, 2º, 3º
			LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	20 %	CCL	OD CC	3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA							
b d e o	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral	40 %	CCL CAA CCEC	OD TA PO	1º,2º,3º
			LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	40 %	CCL CCEC	OD CC	1º,2º,3º
b d e i	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic,	B5.2. Ler textos e obras n galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	40 %	CCL CCEC CD	OD	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
	novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	en diferentes soportes.	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	40 %	CCL CCEC CD	OD	1º,2º,3º
b d e	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	50 %	CCL CCEC	PE CC TA PO	2º,3º
			LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	40 %	CCL	CC TA AI PO PE	1º,2º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
			LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	40 %	CCL CCEC CAA	PE CC PO	2º,3º
			LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	30 %	CCL CCEC	OD CC TA	2º,3º
b e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	50 %	CCL CCEC CSC	OD CC PE AI PO	1º,2º,3º
b d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	30 %	CCL	OD PO	3º
a	B5.8. Valoración	B5.6. Valorar a	LGB5.6.1. Valora a	40	CCL	OD	1º,2º,3º

LINGUA GALEGA E LITERATURA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Ins. aval	Temp. Trimestre
d e o	da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	%	CSC CCEC		
a d e o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto. LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	30 %	CSC CCEC	OD	3º 1º,2º,3º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
BLOQUE 1 - INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA							
b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	40 %	CCL CSIEE CAA CD CMCC T	OD CC PE TA AI	1º,2º,3º
	B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.		CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	60 %	CCL CMCC T	Exp osici óns orais Trab allos escr itos	1º,2º,3º
	B1.3. Lectura de textos propios da área.		CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	20 %	CCL CSIEE CMCC T CD	Obs erva ción dire cta Dosi er trab allo indiv idua l	1º,2º,3º
	B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.						
	B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.).						
	B1.6. Xestión de						

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval.	Temp.
	ficheiros.		CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	20 %	CMCC T CAA CCL	Observación directa Dossier traballo individual	1º,2º,3º
			CNB1.1.5. Efectúa búsquedas guiadas de información na rede.	30 %	CAA CMCC T CD	Observación sistemática	1º,2º,3º
			CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	20 %	CAA CMCC T CD	Observación directa	1º,2º,3º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
a b c d e h i	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	30 %	CSIEE CAA CMCC T	Observación directa	1º,2º,3º
	B1.8. Traballo individual e cooperativo.						
	B1.9. A igualdade entre homes e mulleres.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	20 %	CAA CSC CMCC T CSIEE	Observación sistemática	1º,2º,3º
	B1.10. A conduta responsable.						
B1.11. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos.							
B2.12. Toma de decisións: criterios e consecuencias.		CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación	20 %	CMCC T CSC CD		1º,2º,3º	
B1.13.							

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
	<p>Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.</p> <p>B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.16. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.17. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e do seu poder de adicción.</p>		CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	20 %	CD CAA CMCC T		1º,2º,3º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
a b c e g h i	B1.18. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	30 %	CMCC T CCL CAA CSIEE		1º,2º,3º
			CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	20 %	CMCC T CCL CSC CD CAA CSIEE		1º,2º,3º
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE							

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
e h	<p>B2.1. As funcións vitais no ser humano: recoñecemento da nutrición como unha función vital para os seres humanos.</p> <p>B2.2. Identificación dos aparellos relacionados con ela (aparellos respiratorios, dixestivo, circulatorio e</p>	<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.</p>	<p>CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.</p>	70 %	CMCC T	<p>Pre gunt as orai s</p> <p>Tare fas cad erno clas e</p> <p>Pro bas escr itas</p>	3º.

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
	<p>excretor).</p> <p>B2.3. Reconecemento das características básicas do sistema reprodutor humano e as diferenzas entre sexos. Funcionamento do sistema reprodutor.</p> <p>B2.4. Descrición dos sentidos e do sistema nervioso e valoración da súa importancia en relación co medio e co resto dos seres humanos.</p> <p>B2.5. O aparello locomotor.</p>		CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	70 %	CMCC T	<p>Pre guntas orais</p> <p>Tarefas caderno clas e</p> <p>Probas escritas</p>	3º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
a b c d h k m	B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	20 %	CMCC T CSC	Dosier traballo individual. Taballos de grupo Intervencións na clase	3º
	B2.7. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.8. Trastornos alimenticios. B2.9. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.10. Tipos de dietas. Elaboración de menús saudables. Clasificación de alimentos. Análise de etiquetas de produtos.		CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	30 %	CMCC T CCL CSC	Preguntas orais Tarefas caderno clase	3º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
			CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	30 %	CMCC T CSC	Pre gunt as orai s Tare fas cad erno clas e	3º
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS							
e h	B3.1. Seres vivos e seres inertes. Diferenciación. B3.2.Organización interna dos seres vivos e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	70 %	CMCC T CCL	Pre gunt as orai s Tare fas cad erno clas e Pro bas escr itas	2º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
e h l	<p>B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos.</p> <p>B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación.</p> <p>B3.5. As plantas: a estrutura e fisioloxía. A fotosíntese.</p>	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	70 %	CMCT	<p>Pre gunt as orai s</p> <p>Tare fas cad erno clas e</p> <p>Pro bas escr itas</p>	2º
			CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	30 %	CMCC T		2º
a e h i l o	<p>B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias.</p> <p>B3.7. Características e compoñentes dun ecosistema.</p> <p>B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e</p>	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	70 %	CMCC T CCL	<p>Inter ven ción s na clas e.</p> <p>Text os escr itos</p> <p>Pro bas escr itas</p>	2º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval.	Temp.
	recollendo os resultados en diferentes soportes. B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. B3.11. Emprego de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.	vivos.	CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	30 %	CMCC T CCL	Trab allos en grup o	2º
			CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	30 %	CMCC T CSC	Inter ven ción s na clas e	2º
			CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	20 %	CMCC T	Obs erva ción dire cta	2º
			CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	20 %	CMCC T CCL CD	Post a en com ún Pres enta ción dixit al de fich as de rexistro.	2º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA							
e h	B4.1. Comparación e clasificación dos materiais segundo propiedades físicas observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	50 %	CMCC T	Tarefas diarias clase Probas orais e escritas	1º
e g h	B4.2. Diferentes procedementos para a medida da masa e do volume dun corpo. B4.3 Explicación de fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade. A flotación nun medio líquido.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	50 %	CMCC T	Tarefas diarias clase Probas orais e escritas	1º
			CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.	40 %	CMCC T CCL	Probas orais e escritas	1º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval.	Temp.
			CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	30 %	CMCC T CCL	Intervencións na clase Probas orais e escritas	1º
a e h	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	70 %	CMCC T CCL CSC	Traballo de grupo Postas en común Probas orais e escritas	1º

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.
b c e g h i	<p>B4.6. Realización de experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá e doméstica: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.7. Identificación de produtos químicos habituais no fogar e dos posibles riscos para o organismo.</p> <p>B4.8. Identificación na etiquetaxe dos símbolos de perigo máis comúns.</p>	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	30 %	CMCC T CAA CSIEE CCL CD	Traballo de grupo Postas en común	1º
			CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	20 %	CMCC T	Preuntas orais	1º
			CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	20 %	CMCC T	Preuntas orais	1º
			CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	20 %	CMCC T	Observación directa	1º
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS							

CIENCIAS DA NATUREZA								
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval	Temp.	
c e h j	B5.1. Uso das máquinas eléctricas na vida cotiá e doméstica. Normas de seguridade. B5.2. As máquinas eléctricas. B5.3. A transmisión da electricidade. B5.4. Elementos dos circuitos eléctricos. B5.5. Efectos da electricidade. B5.6. Condutores e illantes.	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuito eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuito eléctrico e constrúen.	60 %	CMCC T CSIEE	Probas orais e escritas	3º	
			CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	50 %	CMCC T CCL	Probas orais e escritas	3º	
			CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	60 %	CMCC T CCL	Probas orais e escritas	3º	
a e h i		B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	30 %	CMCC T CCL CSC	Exposición oral		
			CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	50 %	CMCC T CCL CSC	Probas orais e escritas	3º	
			CNB5.2.3. Coñece e	40	CMCC	Exp		

CIENCIAS DA NATUREZA							
Obx	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	Comp. clave	Inst. Aval.	Temp.
	B5.7. A ciencia: presente e futuro da sociedade. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. Importantes descubrimentos e inventos.		explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	%	T CCL CSC CCEC	osicións orais	3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS							
a b d e h i	B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta	B1.1. Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a	CSB1.1.1. Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e a comunica oralmente e/ou por escrito.	40%	CAA CD CMCCT CCL		2º,3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
	participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafoles) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación do resultados.	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	50%	CSIEE CAA		1º,2º,3º
			CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	50%	CAA CCL		1º,2º,3º
a b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	50%	CSC CAA		1º,2º,3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
	<p>construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.</p> <p>B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	50%	CSC CAA		1º,2º,3º
b e h i o	<p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área.</p> <p>Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área.</p> <p>B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico).</p> <p>A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p> <p>B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	40%	CCL CAA CMCCT CSC		1º,2º,3º
			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	40%	CCL CMCCT CSC CAA		1º,2º,3º
			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	30%	CCL CD CMCCT CSC		1º,2º,3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA							
h e	B2.1.O Universo: galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.	CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	70%	CMCCT CCL		1º
h e	B2.2.O sistema Sslar: o Sol e os planetas.	B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	80%	CMCCT CCL		1º
h e g	B2.3.O planeta Terra e a Lúa. Características. B2.4. Movementos terrestres e as súas consecuencias: as estacións do ano, día e noite, fusos horarios. B2.5.A translación da Lúa: as fases lunares. Eclipses e mareas.	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios. CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	70% 70%	CMCCT CCL CAA CCL CAA		1º 1º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
			CSB2.3.3.Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	30	CMCCT CCL		1º
h g e i	B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos. B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.8.Orientación no espazo: técnicas, instrumentos e estratexias. Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.	B2.4.Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	40	CMCCT CAA		1º
e g h o	B2.9.O clima e factores climáticos.	B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores determinan o clima en España.	CSB2.5.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	30	CMCCT CCL		2º
e g h o	B2.10.As grandes zonas climáticas do planeta. B2.11.Tipos de climas de España e as súas zonas de influencia. O clima en	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas	CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	30	CMCCT CCL		2º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
	Galicia.	características básicas.	CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	30	CMCCT CAA CCL		2º
h i o	B2.12.A paisaxe: elementos que a forman, tipos de paisaxes. B2.13.Características das principais paisaxes de España.	B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España	CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	30	CCL CSC CAA		2º
e h io	B2.14.A diversidade xeográfica das paisaxes de España: relevo e hidrografía. B2.15.O relevo e a rede hidrográfica de Galicia. Utilización de sistemas de información xeográfica.	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	30	CMCCT		2º
			CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	70	CMCCT		2º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
a b h	B2.16.A intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	50	CSC CCL		2º
	B2.17.A contaminación e o cambio climático. B2.18.Desenvolvemento sostible e consumo responsable.		CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	50	CSC CAA		2º
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE							
a d h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	30	CSC CCL		2º
a d h	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas.	B3.2.Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización.	CSB3.2.1.Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	30	CSC CCL		2º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
			CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	30	CCL CSC		2º
a d h	B3.5. Entidades territoriais e órganos de goberno. As comunidades autónomas, as cidades autónomas e as provincias.	B3.3. Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno.	CSB3.3.1. Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	40	CCL CSC		3º
a d h o	B3.6. Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	B3.4. Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1. Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	30	CSC CCL		3º
d g h i	B3.7. Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.8. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución	B3.5. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que	CSB3.5.1. Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	30	CMCCT CCL CSC		3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
	espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.9.Representación gráfica de datos demográficos.	inciden nos datos de poboación.	CSB3 5.2.Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	40	CMCCT CAA		3º
d g h o	B3.10.Poboación de Galicia e España: distribución e evolución. Representación gráfica dalgúns datos demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: INE.	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.6.1.Describe os principais rasgos da poboación española.	30	CCL CSC		3º
			CSB3.6.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	30	CCL CSC		3º
			CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	30	CCL CSC		3º
			CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	50	CSC		3º
a d	B3.11.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de inmigrantes ao	B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e	CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país.	30	CCL CSC		3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
h o	noso país. B3.12.Problemas actuais da poboación española. Estudo de casos e debates.	de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación española.	CSB3.7.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	30	CCL CSC		3º
h	B3.13.As actividades produtivas: recursos naturais e materias primas. B3.14.Productos elaborados. Artesanía e Industria. Formas de produción.	B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	CSB3.8.1. Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	40	CCL CSC		3º
			CSB3.8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	40	CCL CSC CMCCT		3º
h o	B3.15.As actividades económicas e os sectores produtivos de España.	B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características	CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	40	CMTC CSC		3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
		destes recoñecendo as principais actividades económicas de España.	CSB3.9.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	30J	CCL CSC		3º
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO							
g o h	B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	20	CSC CMCCT CCL CCEC		3º
b h i	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	<i>B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.</i>	<i>CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.</i>	20	CSC CMCCT CAA CCEC		3º
g h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	<i>B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos</i>	<i>CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as</i>	20	CSC CMCCT CAA CCEC		3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
		<i>históricos e outros feitos relevantes.</i>	<i>relacións entre os acontecementos.</i>				
b d h o	B4.4.A península ibérica na Idade Media.	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	20	CMCCT CSC CCEC		3º
	B4.5. Al-Andalus e os reinos cristianos.		CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España, describindo as principais características de cada unha delas.	20	CMCCT CSC CCEC CCL		3º
	B4.6. O Camiño de Santiago. O Románico. O Gótico. Proposta de realización dunha investigación e exposición sobre o Camiño de Santiago.		CSB4.4.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	20	CSC CCEC CAA		3º
	B4.7. España e Galicia na Idade Moderna.		CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	20	CMCCT CSC CCEC		3º
	B4.8. A época dos grandes descubrimentos.						
	B4.9. A monarquía dos Austrias e os Borbóns.						
	B4.10. A arte na Idade Moderna: Renacemento e Barroco.						

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
			CSB4.4.5. Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	20	CCEC CSC CCL		3º
			CSB4.4.6. Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI-XVII. Os Borbóns, s. XVIII).	30	CSC CCL CCEC		3º
d h o	B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	30	CSC CCEC		3º
d h	B4.12. Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.	B4.6. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos	CSB4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza	30	CSC CCEC		3º

CIENCIAS SOCIAIS							
Obx.	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	%	C c	Inst. Aval.	Temp./ Trimestre
o	Elaboración dunha guía dun museo próximo.	históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.				

METODOLOXÍA

1. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

2. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

3. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave; é de especial relevancia o desenvolvemento de estratexias de comprensión lectora de todo tipo de textos e imaxes, en calquera soporte e formato. Diariamente dispoñeremos de 20 minutos dedicados exclusivamente á lectura.

4. Teremos en conta a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.

5. Prestaráselle especial atención á atención personalizada dos alumnos e das alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.

6. Co fin de paliar as dificultades de aprendizaxe, realizarase apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

7. Diseñarse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.

8. Estableceranse acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos, aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe similares nas distintas áreas lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Relación dos diversos materias e recursos didácticos para abordar as distintas áreas.

- Contidos dixitais interactivos para as distintas áreas. Talentia. Editorial Edebé.
Contidos dixitais interactivos para as distintas áreas. Editorial Netex
Contidos dixitais Ed. Planeta.
- Dicionarios impresos e dixitais.
- Mapas físicos, políticos e temáticos.
- Globo terráqueo
- Biblioteca de aula.
- Biblioteca do centro.
- Recursos Abalar.
- Servidor do centro.
- Recursos educativos dispoñibles na rede.
- Material funxible.
- Material manipulable e experimental propio de cada área, especialmente de matemáticas, ciencias naturais e plástica.
- Tablet individual para cada alumno/a.
- Portátiles por profesor/a nas aulas.
- Pizarra dixital.
- Unha impresora.
- Materiais para a educación emocional.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado-

A avaliación concíbese e practícase do seguinte xeito:

- **Continua e global**, xa que atende a aprendizaxe como proceso, contrastando os diversos momentos ou fases, e ademais, tendo en conta o progreso do alumnado no conxunto das áreas do currículo. Contémplanse tres modalidades:

- *Avaliación inicial*. Achega datos sobre o punto de partida de cada alumna ou alumno, proporcionando unha primeira fonte de información sobre os coñecementos previos e características persoais, que permiten unha atención ás diferenzas e unha metodoloxía adecuada. Esta avaliación realízase durante as primeiras semanas do curso para poder adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar unha progresión satisfactoria no proceso de aprendizaxe. Incidirase na obtención de información sobre os obxectivos mínimos do ciclo ou curso anterior e o grao de desenvolvemento das competencias básicas.

A avaliación inicial terase en conta para a elaboración das programacións de aula e para adoptar as medidas de apoio reforzo e recuperación que se consideren oportunas para cada alumno ou alumna.

- *Avaliación formativa*. Concede importancia á evolución ao longo do proceso, conferindo unha visión das dificultades e progresos de cada caso. Esta avaliación está recollida en cada área, dentro da programación específica de cada mestre.

- *Avaliación sumativa*. Establece os resultados ao termo do proceso total de aprendizaxe en cada período formativo e a consecución dos obxectivos.

A avaliación conta cunha serie de características, o que fai que se recollan na mesma todos os avances do alumnado. Esta avaliación será:

- **Individualizada**, centrándose na evolución de cada alumna ou alumno e na súa situación inicial e particularidades.
- **Integradora**, para o que contempla a existencia de diferentes grupos e situacións e a flexibilidade na aplicación dos criterios de avaliación que se seleccionan.
- **Cualitativa**, na medida en que se aprecian todos os aspectos que inciden en cada

situación particular e se avalían de forma equilibrada os diversos niveis de desenvolvemento do alumnado, non só os de carácter cognitivo.

- **Orientadora**, dado que achega ao alumno ou alumna a información precisa para mellorar a súa aprendizaxe e adquirir estratexias apropiadas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Na avaliación utilizarase o sistema de cualificación establecido na Orde de Avaliación na Educación primaria, expresándose os resultados da avaliación, tanto de contidos como de competencias nos seguintes termos: insuficiente (IN), suficiente (SU), ben (BE), notable (NT) e sobresaliente (SB).

Na aula tamén se utilizará a puntuación numérica.

O referente fundamental para valorar ao alumnado serán os criterios de avaliación das diferentes áreas.

Para a valoración, **nas áreas de Lingua castelá, de Lingua galega, de Matemáticas, de Ciencias Sociais e de Ciencias da Natureza**, empregaranse os seguintes procedementos:

- Observación e control do traballo diario nas distintas materias. (10 % da cualificación)
- Observación das actitudes, da atención, da participación e do comportamento (10 % da cualificación).
- Traballos individuais ou colectivos sobre aspectos de calquera destas áreas (10% da cualificación).
- Probas ou cuestionarios, orais ou escritos, específicos sobre os contidos máis significativos (70% da cualificación). Nas probas escritas, en cada cuestión se indica ao alumnado a puntuación coa que se valorará en caso de estar perfectamente resolta.

Para a valoración, **na área de Plástica (Educación Artística) e Valores sociais e cívicos** empregaranse os seguintes procedementos:

- Observación e control do traballo diario nas distintas materias (10 % da cualificación)
- Observación das actitudes, atención, comportamento...(10 % da cualificación).
- Traballos individuais ou colectivos sobre determinados temas entregados nos prazos marcados. (80% da cualificación)

Trimestralmente haberá unha sesión de avaliación con todo o profesorado que imparte clase ao grupo xunto coa xefa de estudos, xefa do departamento de orientación e profesoras especialista en P.T. e A.L. en interveñan con alumnado a aula. Nela valoraranse as aprendizaxes acadadas por cada alumno e alumna, o grao de desenvolvemento das competencias básicas e, se é o caso, as medidas adoptadas ou que se deben adoptar.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que logrou os obxectivos que correspondan ao curso realizado ou os obxectivos da etapa, e que alcanzou o grao de adquisición das competencias correspondentes. De non ser así, **poderá repetir unha soa vez durante a etapa**, cun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio, que será organizado persoalmente para el, de acordo co establecido na lei.

A repetición considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

Teremos en conta para a promoción do alumnado os criterios recollidos e aprobados polo claustro que figuran na PXA do Centro.

O equipo docente adoptará as decisións correspondentes sobre a promoción do alumnado tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO.

Proceso de ensino (<i>indicadores de logro</i>)	Escala			
	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un clima que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8.- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo participativo do alumnado dentro do grupo?				

INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DA PRÁCTICA DOCENTE.

Práctica docente (<i>indicadores de logro</i>)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado?				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorporáanse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				

9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

- **Mecanismo de revisión.**

- Se revisará ao rematar o curso académico.
- En caso de desfase se adoptarán as medidas que o equipo de profesores considere oportunas rectificando os aspectos ou parámetros

- **Mecanismo de avaliación.**

Indicadores de logro	Escala			
	1	2	3	4
1.- Se impartiron unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo.				
2.- O desenvolvemento da programación respondeu á temporalización programada.				
3.- Se engadiu á programación algún contido non previsto.				
4.- Foi necesario eliminar da programación algún aspecto previsto nela.				
5.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia.				
6.- Asígnouse a cada instrumento avaliador, o peso correspondente na cualificación.				
7.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación.				
8.- Fixouse a estratexia metodolóxica a seguir.				
9.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula.				
10.- Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
11.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				

12.- Traballáronse actividades de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
13.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE.				
14.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas.				
15.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
16.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción?				
17.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso.				
18.- Usáronse as TIC no desenvolvemento das diferentes materias.				

DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS A DOPTAR EN FUNCIÓN DOS RESULTADOS

Durante as primeiras semanas do curso realizarase unha avaliación inicial para poder adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar unha progresión satisfactoria no proceso de aprendizaxe. Incidirase na obtención de información sobre os obxectivos mínimos do ciclo ou curso anterior e o grao de desenvolvemento das competencias básicas.

Os principais instrumentos para a avaliación inicial serán:

- Documentación oficiais de avaliación: expediente académico, historial académico e informe persoal por traslado , se fose o caso.
- Informes de titores anteriores.
- Informes do departamento de orientación.
- Entrevistas cos pais/nais.
- Observación do traballo diario durante as primeiras semanas do curso.
- Cuestionarios e probas específicas aplicadas.

A avaliación inicial terase en conta para a elaboración das programacións de aula e para adoptar as medidas de apoio reforzo e recuperación que se consideren oportunas para cada alumno ou alumna.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

VALORACIÓN INICIAL E VÍAS DE ACTUACIÓN

Con obxecto de axustarnos o máximo posible á realidade do noso alumnado, acordamos realizar unha valoración das súas características segundo os seguintes parámetros:

- Rendemento do alumnado no curso anterior.
- Personalidade.
- Afeccións e intereses.
- Situación económica e cultural da familia.

Esta información obterémola a través de:

- Informes de titores anteriores.
- Cuestionario previo ao alumnado.
- Entrevista individual.
- Cuestionario aos pais.
- Entrevista con pais.

Deste xeito, o centro prevé distintas vías de resposta ante o amplo abano de capacidades, estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses do alumnado.

Consideramos **adaptacións curriculares** cantos cambios se produzan no currículo co fin de atender ás diferenzas individuais do noso alumnado. O equipo ou o profesor, ao establecer cada adaptación, deberá determinar con antelación tanto a estratexia a seguir como as características do alumno ou alumna que poidan axudar ou entorpecer a estratexia: en que agrupamentos traballa mellor, que tempo permanece concentrado, a que reforzos é receptivo, que autoconcepto ten, etc.

Dentro das adaptacións curriculares imos diferenciar dous modelos de resposta en función das situacións de distinta natureza que imos atopar:

- Adaptacións curriculares non significativas.
- Adaptacións curriculares significativas.

ADAPTACIÓNS CURRICULARES SIGNIFICATIVAS

Precisa ao comenzo de curso deste tipo de adaptación un (1) alumno.

As ACS consisten basicamente na adecuación dos obxectivos educativos, a eliminación ou inclusión de determinados contidos esenciais e a consecuente modificación dos criterios de avaliación.

- Destinatarios.

Estas adaptacións lévanse a cabo para ofrecer un currículo equilibrado e relevante aos alumnos con necesidades educativas especiais. Dentro deste colectivo de alumnos, contéplase tanto a aqueles que presentan limitacións de natureza física, psíquica ou sensorial, como aos que posúen un historial escolar e social que produciu «lagoas» que impiden a adquisición de novos contidos e, á súa vez, falta de motivación, desinterese e rexeitamento.

- Finalidade.

Tenderán a que o alumnado acade as capacidades xerais da etapa de acordo coas súas posibilidades. O obxectivo último ha de ser proporcionar a cada alumno a resposta que necesita en función das súas necesidades e tamén dos seus límites, tratando que esa resposta se afaste o menos posible das que son comúns para todo o alumnado.

- Avaliación e diagnóstico previo.

O maior ou menor afastamento do currículo básico dependerá da avaliación e diagnóstico previo de cada alumno ou alumna que debe realizar o Departamento de Orientación.

CONDICIÓNS PARA UNHA ATENCIÓN EFECTIVA

A integración do alumnado con necesidades educativas especiais e a concreción das adaptacións curriculares serán posibles mercé ás seguintes medidas articuladas no centro:

- A cualificación do profesorado e a importancia da acción tutorial.

O profesorado do centro posúe a predisposición, a sensibilidade e a formación necesarias para asumir a tarefa de colaborar co Departamento de Orientación e seguir as súas directrices.

- A metodoloxía.

O centro parte da constatación de que o alumnado con dificultades de aprendizaxe aprenden, basicamente, da mesma forma que o resto. É dicir, os axustes metodolóxicos van responder a uns principios e unhas consideracións sobre a aprendizaxe que son comúns a todo o alumnado.

No en tanto, convén pór a énfase na planificación máis rigorosa e minuciosa, na flexibilidade, a metodoloxía activa e a globalización. Dentro deste contexto metodolóxico fíxanse unha serie de medidas especialmente beneficiosas:

- O traballo en pequeno grupo.
- As visitas e saídas ao contorno.
- O uso do Ordenador e de diversidade de materiais e recursos.

- Espazos.

Co obxectivo de favorecer o proceso de integración e crear as condicións óptimas para o fomento de interaccións ricas e fluídas, prevense as seguintes medidas:

- Salas para as actividades de apoio específico.
- Posibilidade de modificar a aula e de crear máis dun espazo.
- Disposición adecuada do mobiliario e coidado das condicións ambientais (acústica, visibilidade...).
- Supresión de barreiras arquitectónicas.

-Tempos.

A xestión do tempo guírase por dous criterios: a adaptación ás peculiaridades especiais de cada alumno e a flexibilidade horaria. Así, algunhas actividades requirirán tempos máis prolongados (talleres, saídas, etc.) e outras máis reducidos, debido á fatiga, falta de concentración etc.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Estudiaranse as actividades a celebrar dentro do centro como as saídas culturais que poidan xurdir, ben a proposta dos diferentes equipos/departamentos docentes ou ben organizadas por organismos ou institucións alleas ao centro sempre que se consideren de especial interese didáctico para o alumnado.